

GRIGORE BĂJENARU

CIŞMIGIU & COMP.

CAPITOLUL I

Gaudeamus igitur!

O, cum mai înfioară vântul frunzele copacilor din Cișmigiu!

Parcă e același freamăt adormitor de acum 15-20 de ani, când rătăceam cu colegii, în anumite ore ale dimineții, pe aleile mai dosnice, care adăposteau zeci de... plimbăreți!

Și ce ciudat! Frunzele ruginiate sau palide foșnesc parcă mai puternic și mai nostalgie decât cele încă verzi... Poate unde știu că sfârșitul li-e mai aproape...

În umbra destrămată de toamnă a parcului, toți copacii ning pete de aur: frunze desprinse de crengi flutură viață de o clipă a unui efemer vegetal și, ca-ntr-un basm de *Walt Disney*, se aștern covor moale sub pașii întârziați ai trecătorului plăcărit de banalul vieții cotidiene!

Lacul tremură la fel ca și atunci; și la fel își leagănă bărcile uitate pe sub sălciiile plângătoare, ce au surâs cu duioșie la șoaptele îndrăgostitilor care și-au plimbat înfiorările pe aici.

Cinci și jumătate! Până la șase, când trebuie să ne întâlnim, mai am timp să-mi odihnesc ochii și gândurile în grădina aceasta cu amintiri.

O iau agale spre „*morminte*”, cum numeam colțul discret unde ne adunam noi, lăzăriștii, loc numit astfel din pricina aspectului funerar al pietrelor pe care ne odihneam truști, dragă doamne, de atâta învățătură!

Ce mult s-au schimbat!... Pietrele sunt acum aranjate cu totul estetic; dar parcă mai mult farmec aveau pe vremuri, aruncate la întâmplare, unele peste altele, dându-ne prilejul să ne cățăram în vârful lor, ca pe niște piramide, și să sărim, întocmai unor Tarzani în miniatură, pe crengile pomilor, spre spaima și indignarea gardienilor care fluierau alarmăți!

De la „*morminte*”, o potecă îngustă duce spre aleea mare, care, la rândul ei, te scoate în spatele Liceului Lazăr.

Este timpul să mă-ndrept spre liceu. N-aș vrea să-mi stric tocmai acum, la întâlnirea noastră după douăzeci de ani, reputația de punctual, bine stabilită printre colegii mei de-a lungul anilor de școală.

Că, deși în fiecare zi veneam la școală pe jos de-acasă, din Sfinții Voievozi – pentru că pe atunci nu era linie directă de tramvai sau autobuz pe strada Popa Tatu – totuși n-am întârziat o singură dată. Eram întâiul sau al doilea. „*Măcar la atâtă lucru să fiu fruntea!*” mă parigoriseam eu.

Cu toate acestea, uneori am avut și întârzieri în catalog, însă întârzieri voit făcute, cu un scop bine determinat și mai ales binecuvântat! Când prima oră de curs aveam o materie grea, ca de exemplu: *Germana, Matematicile*, sau o materie la care *știam că nu știu* și că trebuia să m-asculte, „*întârziam*”, ca să amân catastrofalul deznodământ pe altă dată, când mă socoteam mai bine pregătit.

*

Ce bine că s-a nimerit o zi frumoasă! Ciudat de mult seamănă unele zile de toamnă târzie cu zilele de primăvară timpurie! Întocmai cum uneori râsul se asemănă cu plânsul, sau zorile cu amurgul!

Aleea mă primește cu aceeași căldură ca și acum douăzeci de ani; iar grilajul ei mărunt, de trestie îndoită în semicercuri ce se-ntrătăie, parcă îmi surâde la fel de prietenos.

De după o perdea de plopi uriași se ivește liceul, vechi de trei sferturi de veac, maiestuos și frumos pentru mine ca nici un alt liceu din țară. Oare nu el mi-a adăpostit opt ani de zile micile griji și necazuri, îndoielile de dragoste, intrigile copilărești, naivele aventuri, primele versuri furate orelor de curs și dăruite iubitei cu generozitatea unui prinț indian?

Zugrăvit alb, iar la ferestrele de sus cu un brâu de cărămidă aparentă, vopsită în albastru ca cerul – culoarea noastră, a lăzăriștilor, culoarea dragă a șepcilor noastre, culoare de care eram mândri, blazonul nostru de nobleță școlară, lăudat cu ifose de mușchetar la fiecare prilej, culoare care a stârnit multe discuții între noi și elevii altor licee, pe care îi ironizam în primul rând pentru culoarea liceului lor: cei de la *Sfântul Sava*, albastru ca sineala de rufe; *Mihai Viteazul*, galben... dovlecari; *Matei Basarab*, alb... lăptari; *Șincai*, verde ca prazul...

Singură culoarea lui *Spiru Haret* o admitem, un mov pal, pentru că se aprobia întrucâtva de a noastră, fără să o întreacă însă; într-adevăr, ce culoare este mai frumoasă ca albastrul cerului?

Mai pot sta singur câteva clipe în fața liceului: el și cu mine!

O, de câte ori l-am trădat, de câte ori l-am părăsit cu colegii pe furiș, ca să ne ascundem în boschetele Cișmigiului, tovarășul drag și primitor al nostru, al școlarilor ce ne căutam refugiul sub bolțile și ghirlandele de flori înmiresmate.

Pe vremea aceea, Lazărul era una cu Cișmigiul căci, din curtea mică a liceului, intrai direct în grădină... Acum văd că liceul a fost separat de Cișmigiu printr-un zid înalt, în locul porților mari de odinioară.

A, și cât de rar m-a văzut Cișmigiul, după ce am terminat liceul!...

Și doar de câte ori nu i-am jurat că în fiecare oră liberă am să viu să mă odihnesc sub baldachinele de crengi înflorite, ce mi le oferea cu atâta generozitate!

„Ah, de ce nu sunt liber acum?” îmi spuneam de fiecare dată când treceam spre școală pe aleile lui. „Aș sta toată ziua în Cișmigiu, atât e de frumos!”

De pe banca pe care m-am așezat se vede perfect toată aripa dreaptă a liceului, cu „sala de gimnastică”, ce era transformată la micile noastre festivități în „sală de serbări”. Aci am cântat de-atâtea ori în fața părinților, cu patos nestăvilit – ca soprano și altist în primii ani de școală, iar mai târziu ca tenor și bas – faimosul imn studențesc „*Gaudemus igitur*”!

Ce clase or mai fi acum în partea asta? Pe vremea mea, sus, erau: clasa a VII-a *reală*, clasa a V-a *modernă*, iar jos, sala de muzică, unde făceam repetiții pentru cor, aşa-zisul „*ansamblu*”; apoi clasa a VI-a *reală* și clasa I-a *liceală*, visul tuturor absolvenților de curs primar!